

การบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

Good Governance of School Administrators Affecting on Management in World-Class Standard
Schools under the Authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1

ธิติมาวดี สกุศลศิลป์ศิริ¹ อ.ดร.สมบุญ บวรศิริรักษ์² อ.ดร.สมชาย เทพแสง³

Dhitimawadee Sakulsilpisi¹ Dr.Somboon Burasirirak² Dr.Somchai Thepsaeng³

¹นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²ที่ปรึกษาหลักอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ศึกษาการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และศึกษาการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 351 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608-609) นำไปสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดให้รุ่นของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นชั้น (Strata) จากนั้นนำไปสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.60-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นของการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล เท่ากับ .88 และมีค่าความเชื่อมั่นของการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) และสมการถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนำองค์กร ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านผลลัพธ์ ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ และด้านการมุ่งเน้นบุคลากรตามลำดับ

2. ระดับการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่าและด้านหลักความโปร่งใสตามลำดับ

3. การบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .77 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูง

4. การบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหาร สถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการใน โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้ร้อยละ 74.30 โดยการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักนิติธรรมมีอำนาจการ พยากรณ์สูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารกิจการที่ดี การบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล

Abstract

The purposes of this research were to (1) study the level of management in world- class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1; (2) to study the level of good governance among school administrators in world-class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1; (3) to study the relationship between the good governance of school administrators and the level of management in world-class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1; and (4) to study good governance among school administrators affecting management in world-class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1. The samples consisted of three hundred and fifty one teachers in world-class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1, by using Krejcie and Morgan's table (1970: 608-609). The stratified random sampling was conducted by using the world-class standard school model as a strata to calculate the sample size. Simple random sampling was done thereafter by lottery. The instruments used for data collection was a five point-rating scale questionnaire. The questionnaires were distributed to five experts to check for the content validity and the IOC (Item-Objective Congruence Index) was valued at 0.60-1.00 and the reliability of management in world-class standard schools was .88 and the reliability of good governance among school administrators was .96. The data analysis was performed by mean and standard deviation. The hypothesis testing were conducted using Pearson product moment correlation coefficient, multiple correlation and multiple regression analysis - Enter method.

The results of the research were as follows;

1. The level of management in world - class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1 was at high level as a whole. When considering each individual aspect, the research was found to

be at a high level in all aspects, by average and descending order as follows; leadership, student focus, strategic planning, measurement, analysis and knowledge management, result, operations focus, and workforce focus.

2. The level of good governance among school administrators in world-class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1, was at high level as a whole. When considering each individual aspect, the research found all aspects to be at a high level by average and in descending order as follows; morality, rule of law, accountability, participation, cost-effectiveness and transparency.

3. There was a statistically significant positive relationship at .01 between good governance of school administrators and management in world-class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1. The use of Pearson's correlation coefficient (r) = .77 indicated that the two variables had relationship at high level.

4. Good governance among school administrators effecting management in world-class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1 at a level of .05 level. All aspects of good governance among school administrators mutually predicted management in world-class standard schools under the authority of the Secondary Educational Service Area, Office 1, with predictive power, was at 74.30 percent. The aspect of rule of law had the highest predictive power followed by morality, transparency and participation, respectively.

Keywords: Good Governance, School Management, World-Class Standard School.

อภิธาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความจำเป็นที่ต้องพัฒนาทักษะและความสามารถต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการจะเติบโตเป็นคนไทยที่มีความคิดเป็นสากล มีความสามารถทำงานแข่งขันกับนานาชาติได้ ช่วยให้ประเทศไทยสามารถดำรงอยู่ในเวทีนานาชาติได้อย่างรู้เท่าทัน สมศักดิ์ศรี เคียงบ่าเคียงไหล่ ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบ สันติ ถ้อยทีถ้อยอาศัย และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้น เมื่อปีการศึกษา 2553 จึงได้ริเริ่มโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School Project) ขึ้นมา โดยคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมสูงทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาให้เข้าร่วมโครงการจำนวน 500 โรงเรียน [1] ต่อมาเมื่อปีการศึกษา 2555 กำหนดให้มีรุ่นที่ 2 อีกจำนวน 150 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 650 โรงเรียน โรงเรียนมาตรฐานสากลมุ่งบริหารจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนและการบริหารด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management: QMS) โดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย และมีความสามารถก้าวไกลในระดับสากล [2] ซึ่งสอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ [3] ที่อธิบายไว้ว่าการจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติจากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (Tradition Paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ที่ให้โลกของนักเรียนและโลกของความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางกระบวนการเรียนรู้ เรียนรู้แบบง่าย ๆ พัฒนาตนเองด้านทักษะและทัศนคติเชิงบวก และมีความสามารถใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์

นอกจากนี้ การจัดการศึกษาในอนาคตยังต้องให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลด้วย ที่ต้องการให้มีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้เทียบเท่ากับนานาชาติ และรองรับการพัฒนาประเทศไทยใน 3-5 ปีปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value-Based Economy” หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เปลี่ยนการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่

สินค้าเชิงนวัตกรรม เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนด้วยอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่ภาคบริการให้มากขึ้นบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า จำเป็นต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของคนไทย[4] อย่างไรก็ตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักการบริหารกิจการที่ดี (Good Governance) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กำหนดให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติ ซึ่ง สพฐ. มอบหมายให้ทุกสถานศึกษาในสังกัดยึดถือปฏิบัติโดยยึดหลักการบริหารกิจการที่ดี ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และ 6) หลักความคุ้มค่า[1] ซึ่งหลักการบริหารกิจการที่ดีได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการที่มีประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียน [5], และเป็นปัจจัยสำคัญทำให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล [6] ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้โรงเรียนมาตรฐานสากลบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพซึ่งปรับปรุงมาจากระบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (PMQA) และได้กำหนดเป็นเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of Basic Education Commission Quality Award: OBECQA) ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อองค์กรที่เป็นเลิศ โดยพิจารณาจาก 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียน 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการดำเนินการ 7) ผลลัพธ์ โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ 4 มิติ คือ มิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร ทั้งนี้เพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพในระดับสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย [7]

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพในระดับสถานศึกษา (ScQA) แล้วให้พัฒนาคุณภาพสู่ระดับ OBECQA และพัฒนาสู่คุณภาพระดับ TQA ตามลำดับ โดยเมื่อปี พ.ศ.2558 พบว่าผลการประเมินคุณภาพโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษาจำนวน 529 โรงเรียน พบว่า ผ่านการประเมินระดับ OBECQA เพียง 62 โรงเรียนเท่านั้น และยังไม่มียุทธศาสตร์ผ่านการประเมินรางวัลระดับชาติ (TQA)[8]นอกจากนี้ผลการนิเทศติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการในหัวข้อสำคัญคือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การบริหารระบบคุณภาพ และ 4) คุณภาพนักเรียนโดยใช้แบบ Tracking System ได้แก่ A1- A4 คือ A1 หมายถึงขั้นตระหนัก (Awareness) สร้างความรู้ความเข้าใจ A2 หมายถึง กำลังมุ่งมั่นปฏิบัติ (Attempt) A3 หมายถึง ประสบผลสำเร็จ (Achievement) และ A4 หมายถึง มีความต่อเนื่องและยั่งยืน (Accredited System) พบว่าโรงเรียนมาตรฐานสากลส่วนมากมีความก้าวหน้าในระดับ A1 - A2 เท่านั้น[9]ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการของโรงเรียนมาตรฐานสากลยังไม่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นสภาพปัญหาคือโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการยังไม่ผ่านการประเมินระดับ OBECQA มีจำนวนมากถึง 467 โรงเรียนซึ่งไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2558-2563 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ ปฏิรูปการเรียนรู้ [10]อีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจวิจัยการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อนำผลมาพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการใน โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการในโรงเรียน

มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

4. เพื่อศึกษาการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2559 รุ่นที่ 1 จำนวน 28 โรงเรียนและรุ่นที่ 2 จำนวน 11 โรงเรียน รวม 39 โรงเรียน จำแนกเป็นครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล รุ่นที่ 1 จำนวน 2,918 คน และรุ่นที่ 2 จำนวน 824 คน รวมประชากร จำนวน 3,742 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 351 คน ซึ่งได้มาจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน นำไปสู่แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดให้รุ่นของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นชั้น (Strata) หลังจากนั้นนำไปสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 0.60 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากลเท่ากับ .88 และมีค่าความเชื่อมั่นของการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ .96 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และสมการถดถอยพหุคูณด้วยวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis - Enter Method)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนำองค์กร ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านผลลัพธ์ ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ และด้านการมุ่งเน้นบุคลากรตามลำดับ

2. ระดับการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความโปร่งใสตามลำดับ

3. การบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .77 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูง

4. การบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้ร้อยละ 74.30 ซึ่งการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักนิติธรรม มีอำนาจการพยากรณ์สูงสุด รองลงมาได้แก่ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. ระดับการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนำองค์กร ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ด้านผลลัพธ์ ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมให้โรงเรียนเป็นองค์กรที่เป็นเลิศ ซึ่งต้องใช้การบริหารจัดการด้วยวิธีพิเศษที่เรียกว่าการบริหารจัดการระบบคุณภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงานในโรงเรียน ตามบริบทของโรงเรียนมาตรฐานสากลแต่ละแห่ง มีการกระตุ้นการพัฒนากระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และสร้างแรงจูงใจให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงควรมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และการบริหารระบบคุณภาพเป็นการดำเนินการตามวงจร PDCA ประกอบด้วยการวางแผนระบบ การดำเนินการตามระบบ การประเมินทบทวน และการปรับปรุงพัฒนาระบบ การบริหารคุณภาพเป็นแนวทางที่ใช้ในการสร้างคุณภาพซึ่งเข้าไปอยู่ในทุกๆ กระบวนการขององค์กร โดยเกี่ยวข้องกับวงจรคุณภาพ และทีมงานปรับปรุงคุณภาพ[11] สอดคล้องกับงานวิจัยของปาณิสรา สิงหนงษ์ [12] ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ทั้งการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติและการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ ปกติดา นันไชย [13] ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 อยู่ในระดับมาก

2. ระดับการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ อาจเนื่องจากการบริหารกิจการที่ดีเป็นแนวทางในการจัดระเบียบเพื่อให้สังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรม เป็นเครื่องมือหรือกลไกในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนา อีกทั้งการบริหารกิจการที่ดีเป็นความโปร่งใส ความเป็นธรรม ความถูกต้องในการดำเนินงาน นำมาซึ่งการตรวจสอบได้[14] นอกจากนี้ยังเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การพัฒนาสามารถบรรลุได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นหลักของความรับผิดชอบ ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม สามารถตรวจสอบได้ เพื่อป้องกันการประพฤติมิชอบตลอดจนช่วยกำกับทิศทางการพัฒนาให้อุปประโยชน์ต่ออารยธรรมระดับคุณภาพชีวิตอีกด้วย [15]การบริหารกิจการที่ดี เป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนมาตรฐานสากลต้องตระหนักและยึดถือเป็นหลักในการบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างสง่างามและยั่งยืน โดยการบริหารกิจการที่ดีส่งผลในทางบวกต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิกร นวโชติรส [16] ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่าความคิดเห็นต่อการบริหารด้วยหลักการบริหารกิจการที่ดี ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ตามนโยบายคณะผู้บริหารเทศบาลนครขอนแก่น ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในทุกองค์ประกอบ เช่นเดียวกับ ยุทธนา ชุตทองม้วน [17] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้หลักการบริหารกิจการที่ดีในการบริหารของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาไปสี่เทศบาลน่านาเชียงใหม่ ผลจาก

การศึกษาพบว่า พฤติกรรมการใช้หลักการบริหารกิจการที่ดีของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา โปไลเทคนิคลานนา เชียงใหม่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. การบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .77 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อาจเนื่องมาจากที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพ โรงเรียนมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดี เป็นการสะท้อนถึงความรับผิดชอบ ต่อสังคม ที่ทำให้มั่นใจว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมและทำหน้าที่พลเมืองดี นับเป็นประเด็นสำคัญ เพราะว่าการนำหลักการบริหารกิจการที่ดีซึ่งเป็นหลักการบริหารองค์กรสมัยใหม่ที่เชื่อว่ามีประโยชน์มาใช้ในการบริหารจัดการ องค์กร ทำให้มีการออกกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีการติดตาม ควบคุม ดูแล และเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นก็สามารถระงับความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสมและเที่ยงธรรม [18] ส่วนหลักการมีส่วนร่วม มีการเน้นการมีส่วนร่วม ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน มีการจัดประชุมเป็นประจำและยังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานต่างๆ อันจะทำให้การปฏิบัติงานต่างๆ เกิดประสิทธิผลมากขึ้น มีการบริหารงานด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีการวางแผนการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยให้ความสนใจและใส่ใจต่อปัญหาต่าง ๆ เป็นอย่างดี และมีการจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่ดี เช่น จัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การติดตั้งระบบความปลอดภัยภายในอย่างทั่วถึง และมีการนำหลักความคุ้มค่ามาบริหารจัดการด้วย โดยให้มีการใช้ทรัพยากรและงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดแต่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด [19] สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย พิงขุนทด [20] ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการที่ดีในสถานศึกษากับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ตามทัศนะของครู ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการที่ดีในสถานศึกษา กับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และงานวิจัยของ มีชัย โสกันทัด[21] ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อสถานศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลอย เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันของครูต่อสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้ร้อยละ 74.30 โดยการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรมมีอำนาจการพยากรณ์สูงสุด รองลงมา ได้แก่ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ที่โรงเรียนต้องดำเนินการสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องดำเนินการในเรื่องการกำกับดูแลโรงเรียนและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้นการบริหารกิจการที่ดีจึงนับเป็นปัจจัยที่สำคัญ โดยเฉพาะหลักคุณธรรม ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมจะช่วยให้คณะบุคคลมีความยุติธรรมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการบริหารจัดการ โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมจะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีคุณค่าและชอบธรรม [22] โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของโรงเรียน [23]ซึ่งทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพ

การจัดการศึกษา โดยผลจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบมีผลทำให้การจัดการศึกษาดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา สมักรการ [24] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารโดยใช้หลักการบริหารกิจการที่ดี ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และประธานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 โดยผลการวิจัยพบว่า อำนาจการพยากรณ์ระดับการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักการบริหารกิจการที่ดีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า มี 5 ตัวแปร ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

โดยเฉพาะการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักนิติธรรม นับว่ามีความสำคัญส่งผลต่อการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับสูงสามารถพยากรณ์ได้ในระดับสูงสุด อาจเนื่องมาจากผู้บริหารใช้อำนาจของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารอย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ โดยมีการทบทวนปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกระบวนการให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ ปิติเทพ อยู่ยืนยง [25] ที่สรุปว่า หลักนิติธรรมเป็นการใช้กฎหมายต่าง ๆ อย่างเที่ยงตรงและยุติธรรม สามารถบังคับใช้กฎหมายกับทุกคนได้เสมอกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ หนะศักดิ์ ยูวบูรณ์ [26] ที่สรุปไว้ว่า หลักนิติธรรมเป็นการตรากฎหมายและข้อบังคับให้ทันสมัยเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม อันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น

ด้านหลักคุณธรรม ก็นับว่าเป็นการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้บริหารจัดการอย่างตรงไปตรงมาบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นพลเมืองดี มุ่งมั่นกล้าหาญที่จะกระทำความดีทั้งกายและใจ ปลอดจากการทุจริต ปลอดจากการกระทำผิดวินัย โดยเลือกกระทำแต่สิ่งที่ดีงาม เพื่อนำไปสู่การเกิดแรงจูงใจในการทำงานภายในองค์กร สอดคล้องกับ พระปรเมศวร์ ชาญวชิโร (แจ่มแจ้ง) [27] ที่สรุปว่าหลักคุณธรรมเป็นหลักปฏิบัติในการทำในสิ่งที่ถูกต้อง ด้วยความซื่อสัตย์ จริงใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม บนพื้นฐานของศีลธรรม จริยธรรม ภายใต้ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจของผู้รับบริการ และเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

ด้านหลักความโปร่งใส นับว่าเป็นการบริหารกิจการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารบริหารจัดการโดยใช้กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความเคลื่อนไหว เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก และสามารถตรวจสอบได้ มีความโปร่งใสในการตัดสินใจ ในการบริหารงาน เงินและคน สอดคล้องกับ พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) [28] ที่สรุปว่าความโปร่งใสมีกติกาดตรงไปตรงมา ไม่มีทุจริตคอร์รัปชัน จ่ายอะไรตรวจสอบได้หมด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล ต้องตระหนักในความสำคัญของการบริหารกิจการที่ดี มุ่งเน้นด้านหลักนิติธรรมโดยบริหารจัดการด้วยความถูกต้องเป็นธรรม

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล ต้องตระหนักในความสำคัญของการบริหารกิจการที่ดีด้านหลักคุณธรรม ต้องบริหารจัดการอย่างตรงไปตรงมาบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม มุ่งมั่นปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ด้วยความซื่อสัตย์และจริงใจ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล ต้องตระหนักในความสำคัญของการบริหารกิจการที่ดีด้านหลักความโปร่งใส คุ่มค่า และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ต้องใช้กระบวนการที่เปิดเผย รวมทั้งบริหารทรัพยากรอย่างประหยัด โปร่งใส และคุ้มค่า

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล ต้องตระหนักในความสำคัญของการบริหารกิจการที่ดีด้านหลักการมีส่วนร่วม ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการรับรู้ เสนอความเห็น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยประเด็นสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในโรงเรียนมาตรฐานสากล ในระดับอื่นๆ และหรือเขตพื้นที่การศึกษาอื่น

2.2 ควรทำวิจัยในรูปแบบอื่นๆ เช่น การวิจัยและพัฒนา และวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553ก). *โรงเรียนมาตรฐานสากล คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555ข). *รายงานผลการติดตามและประเมินความก้าวหน้าการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) และโรงเรียนในโครงการประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2554*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- [3] เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2557). *บริหารอย่างรามเกียรติ์*. กรุงเทพฯ: อี.ที.พลับพลิชย์.
- [4] กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *จัดการศึกษาเพื่อประเทศไทย 4.0 ใน ข่าวกระทรวงศึกษาธิการ*. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2559, จาก <http://www.moe.go.th>.
- [5] เกียรติยศ เอี่ยมคงเอก. (2546). *การบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในทรรศนะบุคลากร โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*. ถ่ายเอกสาร.
- [6] จำนงค์ นาหนองคูม. (2550). *การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
- [7] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [8] _____. (2558, 26 ตุลาคม). *ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่องรายชื่อโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Quality Award: OBECQA) ประจำปีงบประมาณ 2558*.
- [9] _____. (2553ข). *แบบนิเทศติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล*. เอกสารเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล.

- [10] _____ . (2558ง). *ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พ.ศ. 2558-2563). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. เอกสารประกาศของทางราชการ.
- [11] วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์.
- [12] ปาณิสรา สิงหาพงษ์. (2555). *การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- [13] ปัทิตตา ทนัฒไชย. (2556: บทคัดย่อ). *การศึกษาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- [14] ประเวศ วะสี. (2542). *ยุทธศาสตร์ชาติ*. กรุงเทพมหานคร: กองทุนเพื่อสังคมธนาคารออมสิน.
- [15] ธนันชัย รัตน์ไตรแก้ว. (2549). *การประเมินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. ถ่ายเอกสาร.
- [16] นิกร นวโชติรส. (2550). *การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น*. รายงานการศึกษาคิสรระ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- [17] ยุทธนา ชุตทองม้วน. (2550). *การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน โปliceเทคนิคลานนาเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- [18] เสริม เกื้อสังข์. (2551). *การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. ถ่ายเอกสาร.
- [19] พระมหาดนัย วงศ์พรหม. (2555). *ความสัมพันธ์ของธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการบริหารวัด ในเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- [20] ชาญชัย พิงขุนทด. (2552). *การศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษากับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ตามทัศนะของครู*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร.
- [21] มีชัย ไสกันทัต. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อสถานศึกษาของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
- [22] เกษม วัฒนชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลกับคอร์รัปชันในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
- [23] พิไลลักษณ์ สุขสมบูรณ์. (2556). *การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ถ่ายเอกสาร.
- [24] ปริญญา สมักรการ. (2551). *การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน*

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ถ่ายเอกสาร.
- [25] ปิติเทพ อู่ยืนยง. (2556). *ธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- [26] ชนะศักดิ์ ยูวบูรณ์. (2550). *กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี (Good Governance)*. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- [27] พระปรเมศวร์ ปญญาวิโร. (2554). *ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอบรรพตพิสัยจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- [28] พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2550). *พระพุทธศาสนากับธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.